

ПІВДЕННЕ
МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ
М. ОДЕСА

Гармонізація нормативно- правових актів з правом ЄС (*acquis communautaire*)

ПІВДЕННЕ
МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ
М. ОДЕСА

Обласні, районні державні адміністрації та їх структурні підрозділи (далі – суб'єкти нормотворення) видають значну кількість нормативно-правових актів у сфері управлінської діяльності:

- соціальний захист,
- освіта,
- охорона довкілля,
- підтримка бізнесу,
- земельні питання тощо.

В умовах євроінтеграції важливо, щоб такі акти не лише відповідали Конституції та законам України, а й були узгоджені з міжнародними зобов'язаннями держави, зокрема — із правом ЄС (*acquis communautaire*)

Значення гармонізації для актів суб'єктів нормотворення

- ❖ Захист прав громадян на місцевому рівні
- ❖ Узгодженість регіональної політики з державним курсом
- ❖ Вимоги до юридичної техніки

Захист прав громадян

Рішення суб'єктів нормотворення стосуються базових прав людей: соціальної підтримки населення, проведення конкурсів тощо. Якщо такі акти ухвалюються без урахування європейських стандартів, це може призвести до дискримінації, порушення прав споживачів або створення адміністративних бар'єрів для бізнесу.

Тому гармонізація місцевих актів — це фактично гарантія того, що громадяни на місцях отримають захист своїх прав на рівні, не нижчому за європейський.

Узгодженість регіональної політики з державним курсом

Євроінтеграція — це не лише політика уряду чи парламенту. Вона реалізується «на місцях», де ухвалюються тисячі рішень адміністрацій. Якщо ці рішення не узгоджуються з європейським курсом, виникає дисбаланс: на центральному рівні — рух у бік ЄС, а на місцевому — збереження застарілих або суперечливих норм. Завдяки державній реєстрації така невідповідність вчасно виявляється і усувається.

Юридична техніка і термінологія

Acquis communautaire вимагає чіткості й точності у формулюваннях. Тому акти ОДА та РДА повинні уникати застарілої чи нечіткої термінології.

Наприклад:

- замість слова «інвалід» потрібно застосовувати «особа з інвалідністю»;
- поняття «персональні дані» має використовуватися у відповідності до європейських підходів, а не у довільному значенні;
- у сфері економіки слід коректно вживати термін «державна допомога суб'єктам господарювання» у значенні, що збігається з *acquis*.

Виклики при реєстрації НПА суб'єктів нормотворення

❑ Формальний підхід до євроінтеграції – у проєктах часто зазначають «відповідно до європейських стандартів», але без конкретизації.

❑ Невідповідність термінології – використання застарілих понять («інваліди» замість «особи з інвалідністю»), що суперечить міжнародним зобов'язанням.

❑ Спроба встановити норми поза межами повноважень.

❑ Брак кваліфікації у фахівців

Юристи при адміністраціях не завжди мають достатні знання про *acquis*, що ускладнює процес підготовки актів.

Роль державної реєстрації

Фільтр гармонізації – державна реєстрація виступає механізмом, через який забезпечується відповідність місцевих актів *acquis*.

Підвищення якості місцевого нормотворення – завдяки зауваженням акти суб'єктів нормотворення поступово наближаються до європейських стандартів.

Запобігання порушенням – спеціалісти органів юстиції повертають акти, які суперечать законам чи міжнародним зобов'язанням.

Гармонізація нормативно-правових актів обласних та районних державних адміністрацій із правом ЄС — це не абстрактне завдання «десь у Києві». Це щоденна робота, яку виконують фахівці органів юстиції на місцях. Кожне повернення акта на доопрацювання через невідповідність *acquis* є внеском у євроінтеграційний процес.

Таким чином, державна реєстрація стає не лише процедурою контролю законності, а й практичним механізмом адаптації українського законодавства до європейських стандартів.

**ПІВДЕННЕ
МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ
М. ОДЕСА**

Центральний відділ державної реєстрації
нормативно-правових актів Управління
державної реєстрації нормативно-правових
актів

056 767 97 23
npa-just@ukr.net